

Yhtymähallitus	§ 20	23.02.2017
Yhtymähallitus	§ 38	23.03.2017

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslainsäädännöksi

258/03.00.00.00/2017

Yhtymähallitus 23.02.2017 § 20

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö pyytävät lausunnot sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslainsäädäntöluonnoksesta hallituksen esitykseksi.

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman sekä hallituksen 20.10.2015, 7.11.2015 ja 5.4.2016 tekemien linjausten mukaan Suomessa toteutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus. Osana uudistusta valmistellaan lainsäädäntö asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa. Lausuntopyynnön kohteena olevalla hallituksen esityksellä on tarkoitus edistää sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaiden mahdollisuuksia valita palvelun tuottaja, parantaa palvelujen saatavuutta ja laatua sekä vahvistaa palvelujärjestelmän kannusteita kustannusvaikuttavaan toimintaan ja jatkuvaan kehittämiseen. Lakia sovelletaan maakunnan järjestämisvastuulle kuuluvaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon.

Jatkovalmistelussa lakiluonnosta täydennetään ja tarkennetaan maakunnan ohjaus- ja seurantajärjestelmää koskevien sekä tuottajien oikeuksien ja velvoitteiden täsmentämiseksi erityisesti asiakas- ja maksusetelijärjestelmässä. Säännöksiin tarkentamisella pyritään siihen, että maakunnalla on riittävät keinot turvata sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut yhdenvertaisella tavalla ja laissa ja muussa valtakunnallisessa ohjauksessa huolehditaan maakuntien toimivan valtakunnallisesti riittävän yhtenäisellä tavalla. Lisäksi tarkentamisella turvataan asiakkaan oikeusturva sekä selkeytetään palvelutuottajien asemaa.

Valinnanvapauslainsäädäntöä on valmisteltu maakunta- ja sote-uudistukseen liittyen. Sote- ja maakuntauudistuksessa lisäksi lakiin sosiaali- ja terveystalvelujen tuottamisesta laaditaan säännöksiä palvelun tuottamista koskevista olennaisista vaatimuksista (akkreditointi tai sertifiointi). Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuottajia koskeva lakiesitys annetaan uudelleen lausunnonlle. Näitä säädösehdotuksia koskevat lausuntopyynnot annetaan helmikuussa 2017. Valinnanvapauslainsäädäntöön liittyen potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin esitetään lisättäväksi uudet säännökset tuetusta päätöksenteosta. Osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta yksinkertaistetaan myös rahoitusjärjestelmää. Monikanavarahoituksen yksinkertaistamisesta laaditaan hallituksen esitys vuoden 2017 aikana.

Siun soten näkökulmasta lausunnossa nähdään tarpeelliseksi lausua seuraavista asiakokonaisuuksista:

Yhtymähallitus	§ 20	23.02.2017
Yhtymähallitus	§ 38	23.03.2017

- Valinnanvapaus on lähtökohtaisesti oikein ja kannatettava asia. Se pakottaa sekä julkiset että yksityiset palvelun tuottajat paremmin suunnittelemaan ja hallitsemaan omaa tuotantoaan ja toimimaan taloudellisemmin ja asiakaslähtöisemmin. Terveystaloudessa ei kuitenkaan toteudu aito markkinatilanne, koska tarvittavan palvelun arviointikyky on potilaalla ja palvelun tarjoajalla aivan eri tasolla ja lisäksi kustannuksista vastaa kolmas taho, jolla on verotusoikeus. Tämä saattaa johtaa tilanteeseen, jossa pyritään taloudelliseen osaoptimointiin ja velvollisuuksien siirtoon eikä kokonaisuuden hallinta ole kenenkään käsissä.

- Erityisesti tämä koskee päivystysvelvollisuutta. Erikoissairaanhoidossa tarvitaan päivystävää erikoisalaa kohti vähintään 8-10 päivystyskelpoista lääkäriä. Lähes kaikissa Suomen laajankin ympärivuorokautisen päivystysvelvollisuuden sairaaloissa lääkärimäärä useilla erikoisaloilla on tältä osin juuri ja juuri riittävä. Lakiesityksen mukaan eri palveluntuottajien tarjoamiin laajennetun perustason suoran valinnan palveluihin sisältyvät sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden konsultaatiot ja vastaanottopalvelut – siis esimerkiksi erikoislääkäripalvelut ja kuvantamispalvelut. Lisäksi edellytetään, että maakunnan on käytettävä asiakasseteliä riittävässä määrin sen varmistamiseksi, että muissa kuin suoran valinnan palveluissa toteutuu asiakkaan valinnanvapaus. Tämä koskee muu muassa ei-kiireellistä leikkaustoimintaa. On oletettavaa, että varsinkin yliopistosairaaloiden sijaintipaikkakuntien ulkopuolella yksityinen sektori tulisi rekrytoimaan tarvitsemansa työvoiman paikkakunnalla asuvista ammattihenkilöistä, jolloin päivystyksen järjestäminen vaikeutuu ja syntyy väistämättä merkittäviä lisäkustannuksia.

- Sosiaali- ja terveyspalvelujen integraatio on ollut alun perin keskeinen tavoite soteuudistuksessa. Kun toiminta yhtiöittämisvelvoitteen kautta hajautuu useille tuottajille, joiden intressit eivät ole yhtenäiset, integraatiolla tavoiteltavat hyödyt jäävät saavuttamatta. Maakunnan liikelaitoksella olisi käytettävissään paljon erityisosaamista, jota ei voida hyödyntää yhtiötetyssä palvelussa.

- Ensihoidon tulee olla saumaton osa maakunnan järjestämää sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Osaamisensa ja verkostonsa kautta ensihoito voi toimia päivystyksen jatkumona kentälle. Se mahdollistaa potilaiden tilan arvioinnin ja usein myös hoitamisen kotona ja keventää turhaa päivystyspalvelujen käyttöä. Digitaaliset palvelut tuovat tähän vielä huomattavasti nykyistä enemmän mahdollisuuksia. Ensihoidon tulee voida mahdollisuuksiensa rajoissa tuottaa myös kotiin vietäviä terveydenhuollon palveluita. Se on kokonaistaloudellisesti järkevää ja parantaa hoidon turvallisuutta ja lisää asukkaiden luottamusta siihen, että heistä pidetään huolta.

Yhtymähallitus

§ 20

23.02.2017

Yhtymähallitus

§ 38

23.03.2017

Lausunnot pyydetään toimittamaan sosiaali- ja terveystalveluministeriöön 28.3.2017 mennessä. Siun soten hallituksen maaliskuun kokous on sovittu 30.3.2017, josta se ei ennätä määräajan puitteissa. Puheenjohtajistossa on keskusteltu etenemisestä niin, että asia on hallituksen kokouksessa 23.2.2017 keskusteluluontoisena, jonka pohjalta toimitusjohtaja voisi tehdä lausunnon. Lausuntopyyntöön vastataan sähköisellä kyselyllä, jossa on kohdennettuja kysymyksiä luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Kyselyyn vastauksia on mahdollisuus perustella, minkä lisäksi kyselyssä on mahdollisuus vapaamuotoisen kommentointiin ja yksilöityihin säädösmuutosehdotuksiin

Lisätiedot:
toimitusjohtaja
Ilkka Pirskanen
p. 013 330 4500
ilkka.pirskanen@siunsote.fi

Ehdotus

Toimitusjohtaja:

Hallitus valtuuttaa toimitusjohtajan antamaan lausunnon valinnanvapauslainsäädäntöluonnokseen.

Päätös

Esittelijä muutti esitystään siten, että maaliskuun hallituksen kokousta aikaistetaan viikolla ja se pidetään 23.3.2017, jossa lausunto käsiteltävänä määrätyn lausuntoajan puitteissa.

Muutettu päätösesitys hyväksyttiin.

Yhtymähallitus 23.03.2017 § 38

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän Siun soten lausunto luonnoksesta sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslainsäädännöksi on laadittu edellisessä kokouksessa esiteltyjen periaatteiden mukaisesti. Kriittisesti lakiluonnokseen suhtautuvan lausunnon perusviesti on, että kansalaisten valinnanvapaus on lähtökohtaisesti hyvä ja kannatettava asia, mutta sen toteuttaminen on tehtävä taitavasti ja harkiten. Erityisesti pitää kiinnittää huomiota erikoissairaanhoidon päivystystoimintojen turvaamiseen, sosiaali- ja terveystalveluiden integraation toteutumiseen sekä ensihoidon toimiseen saumattomana osana maakunnanjärjestämää sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Edelleen palveluprossien sujuvuuteen ja tehokkaaseen hallintoon pitää uuden lain valmistelussa kiinnittää paljon huomiota.

Liite:
Lausunto luonnoksesta sosiaali- ja terveyden valinnanvapauslainsäädännöksi.

Yhtymähallitus	§ 20	23.02.2017
Yhtymähallitus	§ 38	23.03.2017

Lisätiedot:
toimitusjohtaja
Ilkka Pirskanen
p. 013 330 4500
ilkka.pirskanen@siunsote.fi

Ehdotus

Toimitusjohtaja:

Yhtymähallitus päättää antaa liitteenä olevan lausunnon valinnanvapauslainsäädäntöluonnokseen.

Päätös

Esittelijä muutti ehdotustaan lausunnon kohdan 16. osalta seuraavasti: Julkisen ja yksityisen toimijan täytyy päästä aloittamaan samalla ajankohdalla, kun sitoumuksia ryhdytään keräämään.

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa 24.3.2017



Ilkka Naukkarinen
pöytäkirjanpitäjä

Jakelu

Sosiaali- ja terveysministeriö

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen
kuntayhtymä Pöytäkirjanote

Yhtymähallitus	§ 20	23.02.2017
Yhtymähallitus	§ 38	23.03.2017

OIKAISUVAATIMUS- JA VALITUSKIELLOT SEKÄ OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

MUUTOKSENHAKUKIELLOT JA NIIDEN PERUSTEET

Seuraavista päätöksistä ei kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Asiat: 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 45, 46, 47

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain (410/2015) 134 §:n mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla. Päätökseen voi tällöin jättää kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen alla olevan ohjeen mukaan.

Asiat: 38, 40, 41, 42

OHJEET KUNTALAIN MUKAISEN OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusoikeus

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kuntayhtymän jäsenkunta
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä seuraavien päätösten osalta

Asiat: 38, 40, 41, 42

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Siun sote - Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymän kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Yhtymähallitus	§ 20	23.02.2017
Yhtymähallitus	§ 38	23.03.2017

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on *Siun sote - Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän hallitus*.

Postiosoite: Tikkamäentie 16, 80210 Joensuu
Käyntiosoite: Tikkamäentie 16, Joensuu, M-talo, 3. kerros.
Sähköpostiosoite: kirjaamo@siunsote.fi
Puhelinnumero: 013 330 8285
Kirjaamon aukioloaika: arkisin 9 – 14.30

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan
- millä perusteella oikaisua vaaditaan

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.